

Pohjanmaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten toimintasäännön päivittäminen

Aluehallitus 20.01.2025 § 12

187/00.02.04.00/2025

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Pohjanmaan hyvinvointialueen vaikuttamiselinten toimintasääntöön ehdotetaan seuraavia muutoksia:

Toimintakauden muutokset

- Pidennetään nykyisen nuorisovaltuuston kautta 1.1.-31.5.25. Tämän jälkeen nuorisovaltuuston toimintakausi olisi kahden vuoden pituinen. Seuraavat nuorisovaltuuston toimikaudet olisivat 1.6.25-31.5.27 ja 1.6.27-31.5.29 ja niin edelleen kahden vuoden jaksoissa.

Jäsenet

- Ehdotetaan nuorisovaltuuston kummivaltuutettu-järjestelmän poistamista. Aiemmin kummivaltuutettuja on ollut neljä, hallitus ja valtuusto ovat valinneet sekä suomen- että ruotsinkielisen kummivaltuutetun.
- Ehdotetaan, että nuorisovaltuusto voi nimetä aluehallitukseen edustajan ja varaedustajan, jolla on puhe- ja läsnäolo-oikeus.

Kansallisen nuorisovaltuustojen koskevan selvityksen mukaan joulukuussa 2023 puhe- ja läsnäolo-oikeus aluevaltuustossa oli 19 nuorisovaltuustolla, lautakunnassa tai vastaavassa toimielimessä 18 nuorisovaltuustolla ja aluehallituksessa kahdella nuorisovaltuustolla, Länsi-Uudenmaan ja Vantaa-Keravan nuorisovaltuustoilla (Lähde: Nuorisovaltuustoselvitys 2023; Suomen nuorisovaltuustojen liitto ry 2024). Lisäksi selvityksen jälkeen mahdollisesti 1-2 nuorisovaltuustoa lisää on saanut paikan aluehallitukseen.

Jäsenen vaihtuminen ja valinta

- Jos vaikuttamistoimielimen jäsen tai varajäsen vaihtuu kesken kauden, on hänen kirjallisesti ilmoitettava irtisanoutumisestaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimen sihteerille ja puheenjohtajalle. Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimen sektorijohtaja vahvistaa viranhaltijapäätöksellä vaikuttamistoimielimiin kesken toimikauden vaihtuvat jäsenet, jonka jälkeen jäsenten valinta viedään tiedoksi aluehallitukselle. Varsinaisen jäsenen varajäsen kutsutaan kokoukseen, kunnes uusi varsinainen jäsen on nimetty. Jos varajäsen vaihtuu, kutsutaan varsinainen jäsen normaaliin tapaan kokoukseen.

Asioiden käsittely vaikuttamistoimielimissä

Vaikuttamistoimielinten tekemät aloitteet

- Vaikuttamistoimielinten rooliin kuuluu esimerkiksi aloitteiden, lausuntojen ja kannanottojen tekeminen. Jos hyvinvointialueen vaikuttamistoimielin haluaa tehdä aloitteen, kirjataan asia pöytäkirjaan aloitteeksi. Aloite viedään pöytäkirjan otteena kirjaamoon aloiteprosessin mukaisesti käsiteltäväksi.
- Jos kunnan vaikuttamistoimielin haluaa tehdä aloitteen, se osoitetaan hyvinvointialueen kirjaamoon tai sähköiseen hyvinvointialoitepalveluun, josta aloite ohjataan sille hyvinvointialueen viranomaiselle, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa (joko viranhaltija tai toimielin). Tämän jälkeen kuntien vaikuttamistoimielinten aloitteet ohjataan vastaavaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimeen kannanottoa varten.

Asioiden tuominen kokouskäsittelyyn

- Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten käsittelyyn tuodaan kuntien vaikuttamistoimielinten kautta asioita, jotka liittyvät hyvinvointialueen toimintaan ja näin saadaan vahvistettua myös alueellista asiakasnäkökulmaa sektoreiden ja toimialojen johtamiseen. Uudet, hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimen käsittelyyn tuotavat asiat esitetään kirjallisesti vaikuttamistoimielimen puheenjohtajalle ja sihteerille viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Jäsenten tehtävät vaikuttamistoimielimissä

- Kukin hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimeen valittu edustaja ja varaedustaja edustaa vaikuttamistoimielimessä omaa kuntaansa. Jäsenen tehtävänä on tuoda hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten asioiden käsittelyyn oman kunnan vaikuttamistoimielimestä näkökulmia. Lisäksi jäsenen ja varajäsenen tehtävänä on viedä asioita oman kunnan vaikuttamistoimielimeen tiedotettavaksi. Tällä tavoin hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimiin saadaan mahdollistettua hyvä alueellinen näkökulma ja edistetään hyvinvointialueen ja kuntien vastaavien vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuuston, vanhus- ja vammaisneuvostojen) välistä yhteistyötä. Varsinaisen ja varajäsenen tehtäviin kuuluu informoida toisiaan ja erityisesti, jos varsinainen jäsen on estynyt saapumasta kokoukseen, on varsinaisen jäsenen tehtävänä informoida varajäsentään tarvittavista asioista.

Palkkiot

- Ehdotetaan, että osallistujalle maksetaan kokoukseen osallistumisesta palkkio, jos hän osallistuu kokoukseen puolet kokousajasta.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus hyväksyy päätösesitysten mukaisesti toimintasäännön muutokset.

Päätös:

Hallituksen jäsen Katja Rajala ehdotti, että nuorisovaltuuston edustajan läsnäolo- ja puheoikeuden sijasta hallitus päättää kutsua nuorisovaltuuston edustajia kaksi kertaa vuodessa keskustelemaan tärkeistä ajankohtaisista asioista johonkin tilannekuvaan. Ehdotusta kannattivat muun muassa Mervi Rantala ja Rainer Bystedt, ja tämän jälkeen hallitus hyväksyi sen yksimielisesti.

Aluehallitus päätti, että kummivaltuutettuja on oltava jatkossakin, mutta niiden lukumäärä voi neljän sijasta olla kaksi. Hallitus valitsee yhden kummijäsenen ja valtuusto toisen, toinen kummijäsenistä on ruotsinkielinen ja toinen suomenkielinen.

Muilta osin hallitus hyväksyi valmistelijan ehdotuksen. Kokous keskeytettiin klo 11.10–11.45 lounaan ajaksi.